

Den 21. april 2020 blev der i

sag nr. 39/2019

Erhvervsstyrelsen

mod

registreret revisor A

afsagt sålydende

kendelse:

Ved skrivelse af 18. november 2019 har Erhvervsstyrelsen i medfør af revisorlovens § 43, stk. 3 indbragt registreret revisor A for Revisornævnet.

Erhvervsstyrelsen har oplyst, at A har været godkendt som registreret revisor fra den 26. maj 1992 og har været tilknyttet revisionsvirksomheden B, cvr-nr. xx xx xx xx, fra den 6. februar 2004.

Klagen:

Erhvervsstyrelsen har fremsat følgende klage:

Indklagede har overtrådt revisorlovens § 24, stk. 2, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, idet indklagede har afgivet en revisionspåtegning på årsregnskabet for C ApS for 2017, hvori D er direktør og ejer samtlige kapitalandele og stemmerettigheder, desuagtet at indklagede og D var medejere af og bestyrelsesmedlemmer i E A/S i hele regnskabsåret 2017 og på erklæringstidspunktet.

Sagsfremstilling:

Vedrørende C ApS

Indklagede har den 28. maj 2018 gennem B, afgivet revisionspåtegning uden forbehold og uden supplerende oplysninger på årsregnskabet for C ApS for 2017.

Det fremgår af årsregnskabet blandt andet, at årets resultat før skat var negativt med 14.645 kr. (2016 negativt med 2.117 kr., at aktiver i alt udgjorde 265.020 kr. (2016 med 255.958 kr.), at kapitalandele i associerede virksomheder udgjorde 225.751 kr. (2016 med 220.973 kr.) samt, at egenkapitalen var negativ med 44.613 kr. (2016 negativ med 34.241 kr.).

Samme dato har direktør D underskrevet årsrapporten under overskriften ledelsespåtegning.

Under virksomhedsoplysninger fremgår endvidere, at D er direktør.

Det fremgår af udskrift fra Erhvervsstyrelsen vedrørende selskabet C ApS, at D er såvel legal som reel ejer af selskabet, at han har ejet samtlige kapitalandele og stemmerettigheder i selskabet siden den 7. september 2007, at han har været direktør i selskabet siden den 6. september 2007 samt, at selskabet tegnes af en direktør.

Vedrørende E A/S

Det fremgår af udskrift fra Erhvervsstyrelsen, at i selskabet E A/S har D fra den 3. maj 2010 været formand for bestyrelsen, at indklagede i perioden fra den 3. maj 2010 til den 1. april 2019 har været medlem af bestyrelsen i selskabet, at selskabet C ApS fra den 3. maj 2010 var den legale ejer af og havde stemmerettigheder for 33,33-49,99 % i selskabet E A/S, samt at F ApS fra den 3. maj 2010 var den legale ejer af og havde stemmerettigheder for 15-19,99 % i selskabet E A/S,

Vedrørende F ApS

Det fremgår af udskrift fra Erhvervsstyrelsen, at indklagede den 9. april 1998 har stiftet selskabet F ApS, at indklagede siden stiftelsen såvel legalt som reelt har ejet samtlige kapitalandele og stemmerettigheder i selskabet, samt at indklagede har været direktør i selskabet siden stiftelsen.

Vedrørende B

Det fremgår af udskrift fra Erhvervsstyrelsen, at selskabet, hvis formål er at drive revision- og bogføringsvirksomhed, tegnes af en direktør, at indklagede er direktør og stifter af selskabet, at selskabets legale ejer med 100 % er F ApS, der også er indehaver af stemmerettighederne med 100 % samt, at selskabets reelle ejer er indklagede med en ejerandel på 100 % og med stemmerettigheder på 100 %.

Indklagedes arbejdsrapport

Det fremgår af indklagedes arbejdsrapport vedrørende indklagedes planlægning af revisionsopgaven - uafhængighedsvurdering -, at arbejdet er udført af JLH den 1. november 2017 og godkendt af JLH den 1. november 2017, samt at indklagede har svaret "Nej" til spørgsmålet: Revisor eller andre involverede medarbejdere har ikke nogen direkte / indirekte økonomisk interesse i kundens virksomhed, der kan medføre inhabilitet?

Under overskriften: Foretagne eller planlagte modforanstaltninger (ved Nej-svar), har indklagede skrevet følgende:

"Der er ingen direkte økonomiske interesser i selskabet men der er et interessesammenfald i selskabets ejerskab af E A/S. Selskabet ejer 38 % af E A/S og jeg ejer 19 % af dette selskab. Jeg har tillige en plads i E A/S's bestyrelse (blot fordi der skal være 3).

E A/S's regnskaber har aldrig været revideret af mig og har for nuværende fravalgt revisionspligt. E A/S drives alene af D, G samt H. Disse personer driver E A/S som henholdsvis Salgsdirektør, Adm. direktør og tekniskdirektør. De samme personer udgør flertallet af kapital- og stemmerettighederne i E A/S (81 %) samt G og D udgør flertallet i bestyrelsen. E A/S's virksomhed drives fra lokaler ude i byen. Der afholdes ikke faste/løbende bestyrelsesmøder og beslutningerne i selskabet tages af D.

...

C ApS har kun en interessent (er ikke en PIE virksomhed) D, da selskabet ingen andre kreditorer har.

Konklusionen er derfor at E A/S's drives alene af andre personer og at der derfor ikke er tvivl om uafhængigheden i forhold til selskabet C ApS.

Konklusion

Klientforholdet accepteres/kan fortsætte."

I en mail af 13. april 2019 fra indklagede til Erhvervsstyrelsen fremgår følgende:

"... Hermed fremsendes den foretagne uafhængighedsvurdering ... Såfremt der, trods min vurdering, skulle være tvivl om uafhængigheden har jeg fratrukket stillingen som bestyrelsesmedlem samt bedt C ApS om at finde en ny revisor til revision af årsregnskabet for fremtiden. ..."

Ved skrivelser af 15. oktober 2019 til indklagede fra Erhvervsstyrelsen har Erhvervsstyrelsen fremsendt høring, hvoraf det blandt andet fremgår, at Erhvervsstyrelsen havde til hensigt at indbringe indklagede for Revisornævnet.

Ved mail af 12. november 2019 har indklagede besvaret høringen. Følgende fremgår:

”...

Hermed fremsendes kommentar til fremsendt høringsbrev af 15. oktober 2019.

Styrelsen angiver i sagsfremstillingen at have modtaget min uafhængighedsvurdering og anfører på grundlag af denne at der ikke er identificeret trusler om uafhængigheden (side 2 nederst, side 3 øverst). Det er en fejl i styrelsen fremstilling af sagen.

Jeg genfremsender den fremsendte vurdering og har markeret med grønt at jeg netop har konstateret en trussel om uafhængighed samt anført mine betragtninger om hvorfor disse trusler ikke var store nok til at true uafhængigheden. Samtidig bør det indgå i vurderingen at selskabet ikke er et PIE selskab, det ingen kreditorer har og derfor kun har en interessant, D.

Ovenstående fremgår på ingen måde i styrelsen vurdering.

Jeg skal naturligvis stadig fastholde at den foretagne uafhængighedsvurdering er forsvarlig i forhold til opgaveaccepten grundet det anførte.

...”

Erhvervsstyrelsen har herefter truffet afgørelse i sagen, herunder om indbringelse af indklagede for Revisornævnet.

Parternes bemærkninger:

Klager har til støtte for klagen anført, at indklagede var bestyrelsesmedlem i E A/S i hele regnskabsåret 2017 samt på erklæringstidspunktet samtidig med, at D var bestyrelsesmedlem i E A/S. Derudover ejer indklagede og D begge en betydelig andel af kapitalandelene og stemmerettighederne i E A/S igennem hver deres 100 % ejede holdingselskaber. Dette skaber en forretningsmæssig forbindelse mellem revisor og den virksomhed opgaven vedrører, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5.

Den forretningsmæssige forbindelse udgør en trussel mod revisors uafhængighed ved afgivelse af revisionspåtegning på årsregnskabet for C ApS for 2017, hvori D er direktør samt ejer samtlige kapitalandele og stemmerettigheder.

Klager har ved sin vurdering lagt vægt på, at den forretningsmæssige forbindelse indebærer en fælles kommerciel eller økonomisk interesse i E A/S grundet deltagelsen i bestyrelsen og medejerskabet af E A/S, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5.

Klager har yderligere lagt vægt på, at bestyrelsen i E A/S kun består af tre bestyrelsesmedlemmer.

Klager har hertil føjet, at indklagedes oplysning om, at han er fratrukket som revisor for C ApS, ikke ændrer ved, at indklagede i hele regnskabsåret 2017 og på erklæringstidspunktet havde en økonomisk forbindelse med den virksomhed, opgaven vedrørte, jf. uafhængigheds-bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5.

På baggrund har klager gjort gældende, at indklagede har overtrådt revisorlovens § 24, stk. 2, jf.

uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, idet indklagede har afgivet en revisionspåtegning på årsregnskabet for C ApS for 2017, hvori D er direktør og ejer samtlige kapitalandele og stemmerettigheder, desuagtet indklagede og D var medejere af og bestyrelsesmedlemmer i E A/S i hele regnskabsåret 2017 og på erklæringstidspunktet.

Indklagede har henvist til sit hørings svar af 12. november 2019 til Erhvervsstyrelsen, der er gengivet ovenfor under sagsfremstillingen.

Revisornævnets begrundelse og afgørelse:

Revisornævnet lægger ud fra de dokumenterede bilag som ubestridt til grund, at indklagede den 28. maj 2018 afgav sin revisionspåtegning på årsregnskabet for C ApS for regnskabsåret 2017, samt at D var direktør og ejede samtlige kapitalandele og stemmerettigheder i selskabet. Revisornævnet lægger videre som ubestridt til grund, at indklagede var bestyrelsesmedlem i E A/S i hele regnskabsåret 2017 samt på erklæringstidspunktet den 28. maj 2018 samtidig med, at D var bestyrelsesmedlem i E A/S, at både indklagede og D begge ejede en betydelig andel af kapitalandelene og stemmerettigheder i selskabet gennem hver deres 100 % ejede holdingselskaber, for indklagedes vedkommende 15-19,99 % via selskabet F ApS og for Ds vedkommende 33,33-49,00 % via selskabet C ApS.

Efter revisorlovens § 24, stk. 1 og stk. 2, skal en revisor for enhver opgave efter revisorlovens § 1, stk. 2, - hvor revisor optræder som offentlighedens tillidsrepræsentant - være uafhængig af den virksomhed, som opgaven vedrører. En revisor er ikke uafhængig, hvis der foreligger et direkte eller indirekte økonomisk, forretnings- eller ansættelsesmæssigt forhold, som for en velinformeret tredjemand kan vække tvivl om revisors uafhængighed.

Efter bekendtgørelsen om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed må en revisor ikke udføre opgaver som omhandlet i revisorlovens § 1, stk. 2, når der foreligger trusler, der kan vække tvivl om revisors uafhængighed hos en velinformeret tredjemand, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1. Trusler mod uafhængighed foreligger efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, såfremt en revisor, der er knyttet til en opgave, har en forretningsmæssig forbindelse med den virksomhed, som opgaven vedrører, som indebærer en fælles kommerciel eller økonomisk interesse, medmindre den forretningsmæssige forbindelse udøves inden for begge parter normale virksomhed på normale forretningsmæssige vilkår.

Revisornævnet finder, at det forhold - at indklagede via sit holdingselskab F ApS, der også er ejer af selskabet B, som indklagede har afgivet sin revisionspåtegning igennem, og D via sit selskab C ApS begge reelt ejede kapitalandele og stemmerettigheder i selskabet E A/S, at indklagede og D samtidig var medlem af selskabet E A/S` bestyrelse i regnskabsåret og på tidspunktet for indklagedes erklæringsafgivelse samt, at selskabet E A/S` kapitalandele og stemmerettigheder i regnskabsåret og på tidspunktet for indklagedes erklæringsafgivelse var ejet for 33,33 % - 49,99 % af selskabet C ApS, der var det selskab, som indklagede som offentlighedens tillidsrepræsentant reviderede og afgav revisionspåtegning vedrørende - udgør en forretningsmæssig forbindelse, der ikke er omfattet af de involverede selskabers og personers normale virksomhed, herunder indklagedes virksomhed som offentlighedens tillidsrepræsentant og som godkendt registreret revisor, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5. Det tilføjes i denne forbindelse, at normal virksomhed for en revisor - i lovens og uafhængighedsbekendtgørelsens forstand - er som offentlighedens tillidsrepræsentant at foretage revision og afgive erklæringer i henhold til revisorlovens § 1, stk. 2.

På denne baggrund er det bevist, at indklagede har overtrådt revisorlovens § 24, stk. 2, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, nr. 5, og herved tilsidesat god revisorskik.

Der er ved bødefastsættelsen lagt vægt på, at overholdelse af habilitetsreglerne er fundamental for tilliden til en revisor som offentlighedens tillidsrepræsentant. Efter Revisornævnets praksis - også efter ændringen af revisorloven med virkning fra den 17. juni 2016 - fastsættes en bøde på 100.000 kr. for overtrædelser af habilitetsbestemmelserne, medmindre der foreligger særlige formildende eller skærpene omstændigheder. Det forhold, at indklagede ikke længere er revisor for selskabet, kan ikke føre til et andet resultat. Det forhold, at indklagede i sit arbejdspapir loyalt har oplyst, at der via selskabet E A/S var et interessesammenfald i selskabet C ApS' ejerskab af E A/S, men ikke en direkte økonomisk interesse, kan i dette tilfælde, hvor indklagede alligevel konkluderede, at fordi E A/S blev drevet alene af andre personer, var der ikke tvivl om uafhængigheden i forhold til selskabet C ApS - ikke føre til et andet resultat. Revisornævnet har herved lagt vægt på, at reglerne om uafhængighed som offentlighedens tillidsrepræsentant er et af de grundlæggende krav til en revisor, samt lagt vægt på, at konklusionen - at indklagede var inhabil - ikke har været behæftet med nogen tvivl. Revisornævnet finder endvidere ikke, at der foreligger andre omstændigheder, der kan begrunde en forhøjelse eller en nedsættelse af bøden. På denne baggrund pålægges indklagede A i medfør af revisorlovens § 44, stk. 1, en bøde på 100.000 kr.

Thi bestemmes:

Indklagede, registreret revisor A, pålægges en bøde på 100.000 kr.

Kendelsen offentliggøres, jf. revisorlovens § 44, stk. 8, jf. § 47c.

Revisornævnets kendelse kan indbringes for domstolene. I medfør af revisorlovens § 52 a skal indbringelsen ske senest 4 uger efter, at kendelsen er meddelt den pågældende. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at kendelsen indbringes efter udløbet af fristen, når ansøgning herom indgives inden 6 måneder efter, at kendelsen er meddelt den pågældende.

Marianne Madsen